

## **ВИСНОВОК**

### **на проект Закону про надання на ринку та використання біоцидних продуктів (реєстр. № 13604 від 07.08.2025)**

За дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 03 вересня 2025 року (протокол № 242) відповідно до предметів відання розглянув проект Закону про надання на ринку та використання біоцидних продуктів (реєстр. № 13604 від 07.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, і відзначає.

Метою законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці, є гармонізація європейських правил надання на ринку та використання біоцидних продуктів і оброблених виробів, одночасно забезпечуючи високий рівень захисту здоров'я людей, тварин та навколишнього середовища від шкідливих організмів, таких як шкідники або бактерії, а також дії активних речовин, що містяться в біоцидних продуктах.

Крім того, зазначається, що законопроект розроблено з метою імплементації Регламенту Європейського Союзу № 528/2012 Європейського Парламенту та Ради від 22.05.2012 щодо надання на ринку та використання біоцидних продуктів.

Відповідно до пояснювальної записки проектом Закону пропонується врегулювати правові відносини, пов'язані зі схваленням діючих речовин біоцидних продуктів, державною реєстрацією, виробництвом, наданням на ринок, введенням в обіг та безпечним для здоров'я людини, тварин і навколишнього природного середовища використанням біоцидних продуктів і оброблених виробів, визначити права і обов'язки підприємств, установ, організацій та фізичних осіб, а також повноваження.

Головне науково-експертне управління у своєму висновку на проект Закону висловило щодо його змісту низку зауважень та пропозицій.

Зокрема, у проекті не забезпечується комплексність та системність законодавчого регулювання "виробництва" біоцидних продуктів, діючих речовин та оброблених виробів. Зокрема, у проекті не визначені вимоги до виробників біоцидних продуктів, діючих речовин та оброблених виробів та потужностей, на яких здійснюється відповідне виробництво. Крім цього, у проекті залишено поза увагою питання забезпечення безпеки під час

виробництва, транспортування і зберігання, використання біоцидних продуктів діючих речовин та оброблених виробів.

Також ГНЕУ відмічає, що у законопроекті не врегульовано питання управління відходами у відповідній сфері.

Серед іншого, ГНЕУ звертає увагу на те, що визначення у законопроекті терміну "діюча речовина – хімічна речовина, що самостійно або у складі суміші забезпечує ефективність дії біоцидного продукту проти шкідливих організмів" не узгоджується з визначенням у ст. 3 Регламенту (ЄС) № 528/2012 терміну "діюча речовина", а також з терміном "хімічна речовина (хімічна продукція)" відповідно до п. 50 ч. 1 ст. 1 Закону України "Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією".

Додатково ГНЕУ зазначає про неможливість чіткого розуміння, на яку діяльність поширюється сфера дії законопроекту. А також вважає більш прийнятним класифікувати біоцидні продукти у додатку до законопроекту відповідно до Додатку V "Типи біоцидних продуктів та їх описи" Регламенту (ЄС) № 528/2012.

Крім того, у проекті використовуються поняття, які не визначені у національному законодавстві та відповідно вимагають визначення їх змісту у ньому ("репеленти або атрактанти" у ч. 3 ст. 3, "дизраптор" у п. 3 ч. 3 ст. 20).

ГНЕУ відмічає, що положення п. 2 ч. 1 ст. 20 проекту потребують приведення у відповідність з чинним законодавством у частині застосування термінології, так як усталеним законодавчим терміном є "негативний вплив" у контексті захисту навколишнього природного середовища, життя та здоров'я людини, природних об'єктів та ін. (замість "неприйнятний вплив") (ст. ст. 1, 3, 5 та ін. Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища", ст. ст. 14, 33, 36 та ін. Закону України "Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією", п. 3 ч. 1 ст. 38 Закону України "Про безпечність та гігієну кормів" тощо).

Зважаючи на оціночний характер та відсутність законодавчо визначених критеріїв поняття "суспільна користь", ГНЕУ вважає, що потребує уточнення формулювання – "біоцидний продукт може бути зареєстрованим за умови неповної відповідності критеріям, встановленим пунктом 2 частини першої цієї статті, або якщо він відповідає критеріям, зазначеним у пункті 3 частини третьої цієї статті, для використання в побуті в разі, коли суспільна користь від використання цього біоцидного продукту на умовах його державної реєстрації перевищить потенційний негативний вплив, спричинений ризиками для здоров'я людей, тварин, рослин або навколишнього природного середовища, що виникають у зв'язку з використанням цього біоцидного продукту".

Відсутність чітких критеріїв для визначення та кількісної/якісної оцінки "суспільної користі" у співвідношенні з можливими негативними наслідками, на думку ГНЕУ, створює ризик довільного тлумачення цієї норми при прийнятті

відповідних рішень. Також зазначається, що у сфері регулювання обігу біоцидних продуктів ключовим завданням є забезпечення високого рівня захисту здоров'я населення та довкілля. Встановлення винятків без належного методологічного інструментарію для оцінки "суспільної користі" може призвести до легалізації обігу небезпечних продуктів на підставі міркувань, що не матимуть об'єктивної наукової основи, а також не сприятимуть підтримці та захисту економічної конкуренції.

Крім того, ГНЕУ зазначає, що відповідно до ч. 1 ст. 21 проекту передбачено, що "застосування та реалізація біоцидних продуктів дозволяються лише за умови державної реєстрації біоцидних продуктів та в порядку, визначеному частиною шостою статті 28 цього Закону". Проте ГНЕУ звертає увагу, що у Додатку "Перелік видів діяльності, провадження яких вимагає отримання інтегрованого довікілєвого дозволу" до Закону України "Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення" передбачається, що "виробництво продуктів для рослинництва та біоцидів" вимагає отримання інтегрованого довікілєвого дозволу (п. 18 розд. "Хімічна промисловість"), що не передбачено у законопроекті і може призвести до неоднозначного тлумачення відповідних приписів.

Законопроектом передбачено, що "ЦОВВ, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, тимчасово, на час дії карантину та/або запровадженого правового режиму надзвичайного стану у зв'язку із запобіганням виникненню і поширенню інфекційних хвороб, що встановлені Кабінетом Міністрів України, у разі відсутності ефективних проти збудника інфекційної хвороби, що призвела до запровадження карантину або правового режиму надзвичайного стану, зареєстрованих біоцидних продуктів, може прийняти рішення щодо використання біоцидного продукту без державної реєстрації для обмеженого та контрольованого використання. Для такого біоцидного продукту повинна бути доведена його безпечність для здоров'я людини та ефективність проти збудників зазначених інфекційних хвороб". Проте ГНЕУ відмічає, що у проекті не визначено, яким саме чином має бути доведена безпечність біоцидного продукту для використання за зазначених обставин, і чим вона має бути підтверджена.

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України надало Комітету експертний висновок до законопроекту, в якому зазначило, що законопроект підтримується за умови доопрацювання. Крім того, з метою дотримання вимоги щодо узгодженості положень законопроекту з актами законодавства, що стосуються застосування біоцидних продуктів, запропоновано у законопроекті:

у частині другій статті 1:

абзаци дванадцятий та тринадцятий викласти у такій редакції:

"Тип продукту 3: продукти для проведення ветеринарно-санітарних

заходів.

Продукти, що використовуються для цілей проведення ветеринарно-санітарних заходів, такі, як: дезінфекційні засоби, дезінфекційні мила, засоби гігієни порожнини рота чи тіла або засоби з антимікробною дією.";

абзац сорок шостий викласти у такій редакції:

"Тип продукту 19: репеленти і атрактанти – продукти, що використовуються для боротьби із шкідливими організмами (безхребетними, такими, як блохи, хребетними, такими, як птахи, риби, гризуни) шляхом відлякування або приманювання, зокрема ті, що використовуються для гігієни людини або тварини безпосередньо на шкірі або опосередковано в навколишньому природному середовищі людини або тварини.".

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції не має пропозицій та зауважень до тексту законопроекту.

Міністерство фінансів України в межах компетенції зауважень до проекту Закону не має.

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів погоджує законопроект без зауважень.

Народні депутати України – члени Комітету під час обговорення законопроекту підтримали необхідність доопрацювання проекту Закону України про надання на ринку та використання біоцидних продуктів (реєстр. № 13604 від 07.08.2025) до другого читання з урахуванням зауважень Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України та Міністерства економіки, докільля та сільського господарства України.

Враховуючи викладене вище, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення:

1. Рекомендувати Комітету з питань з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування внести на розгляд Верховної Ради України пропозицію прийняти за основу проект Закону України про надання на ринку та використання біоцидних продуктів (реєстр. № 13604 від 07.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, з урахуванням зауважень, висловлених у мотивувальній частині висновку Комітету.

2. Висновок Комітету направити до Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування.

**Голова Комітету**

**О.БОНДАРЕНКО**